

stæderne, og dertil anser jeg mig berettiget, da jeg har særligt Kjenndskab til Kjøbstædernes Forhold. Jeg gjentager, at jeg ikke ser, at Menighederne have noget andet Organ i Kjøbstæderne end Kirkeinspektionen, hvor der ikke er Menighedsraad, hvilket jeg udtrykkelig søiede til, da jeg før havde Ordet. Jeg betragter Forholdet saaledes, at Kjøbstaden eller Byen eier Kirken, og at Raadigheden over Kirken tilkommer hele Sognemenigheden, saunt at denne ikke har noget andet Organ, end Kirkeinspektionen, hvori Præsten, som det blev bemærket, har Sæde. — Til det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Hasle) skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg ikke har opfattet Sagen anderledes — og jeg haaber, han vil give mig Ret deri — end at de, der ere Medlemmer af en Balsmenighed, ogsaa ere Sognebaandslødere, og hvis det er rigtigt, kan det ikke benægtes, at der ved § 5 foregaar en væsentlig Forandring i Anordningen af 2den Oktober 1862. — Endelig skal jeg til det ærede 11te kongevalgte Medlem (Carlsen) sige, at jeg ganske vist erkjender, at den høitærede Minister har stillet sig paa en meget liberal Fod lige overfor Sætkererne eller dem, der ere udfilte fra Menighederne, men hvad der kan være Liberalitet mod en saadan Minoritet, kan ofte være en stor Illiberalitet lige overfor den store Flersked.

Formanden: Det ærede 11te kongevalgte Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Carlsen: Jeg skal kun bemærke, at jeg efter den ærede Landssthingsmands Udtalelser formoder, at vi ikke have ganske det samme Begreb om Menigheden.

Madvig: Jeg skal fatte mig meget kort om dette Lovudkast, som jeg, da det nu en Gang er kommet frem, ikke tror, at man kan afvise med den Bemærkning, at det er kommet lidt for tidligt. Der er tre Punkter, hvorpaa jeg tror, at Opmærksomheden bør henvendes ved første Behandling. Det ene er det, som den ærede Minister selv har bragt paa Bane, nemlig Slutningen af § 5, hvor-

ved jeg blot skal antyde, at Spørgsmaalet dreier sig om den Indrømmelse, der kan gjøres en Minoritet, en ringe Minoritet, med Hensyn til en Kirke, der maa antages i det Mindste aandelig at tilhøre hele Menigheden, som er til for Menighedens Skyld. — Det andet Punkt, jeg skal fremhæve, er allerede berørt af den ærede Landssthingsmand for Bornholm (Sonne). Jeg tror, at det er uheldigt at stille Sognepræsten og den residerende Kapellan saaledes koordinerede, at der ved Afgjørelsen af Spørgsmaal af den Art kan opstaa Strid mellem disse To, der repræsenterer den geistlige Myndighed. — Det tredje Punkt, jeg vil fremhæve, ligger i § 6. Jeg tror, at der med Hensyn til Kirkenes Benyttelse maa gjøres en streng Adskillelse mellem Benyttelsen til Gudstjeneste under enhver Form og til det, der uden at være Gudstjeneste maasse kan betragtes som Opbyggende — kun under den Form anser jeg Kirkekoncerter for at være tilstedelige, at man betragter dem som havende et opbyggende Element — og paa den anden Side Kirkenes Benyttelse til Forhandlinger om kirkelige Anliggender. Ved dette Sidste har jeg nogen Betænkelighed, thi det er jo bekjendt, at saadanne Forhandlinger om kirkelige Anliggender kunne føres i en overordentlig ukirkelig Aand, og de høre egentlig slet ikke hjemme i Kirken. Kirken er en Bygning til Menighedens Opbyggelse, men ikke for Diskussioner og Forhandlinger, og man maa altsaa i det Ringeste være meget varsom med at tilstede Kirkenes Benyttelse dertil. — Naar det er indrømmet Sognepræsten i visse Tilfælde at kunne give Tilladelse til Kirkens Benyttelse uden at have Biskoppens Tilladelse, hvor den ellers regelmæssig kræves, vil jeg for min Del i alt Fald meget fraraade, at man giver Præsterne Lov til at tillade Kirkens Benyttelse til Forhandlinger. Disse kunne ikke komme saa pludselig, at man ikke skulde have Tid til at indhente Biskoppens Tilladelse, og det er just et Punkt, hvor jeg ikke tror, man skal stole paa Præsternes Karakterfasthed; man skal der helst stille en maaffe svag Præst under Beskyttelse af den høiere kirkelige Myndighed. Det er disse Punkter, jeg vilde fremhæve som dem, der navnlig burde